

Vì sao ngành nông nghiệp Australia phát triển thành công?

Australia được nhìn nhận là một quốc gia phát triển và nằm trong số các quốc gia thịnh vượng nhất trên thế giới, với nền kinh tế lớn đứng thứ 12 trên toàn thế giới.

Vào năm 2012, thu nhập bình quân đầu người của Australia đứng thứ năm thế giới. Nước Australia được thành lập vào ngày 01/01/1901 với tên đầy đủ tiếng Anh là Commonwealth of Australia, có nghĩa là khối thịnh vượng chung Australia. Ngay từ khi thành lập, Australia duy trì một hệ thống chính trị dân chủ tự do ổn định, bao gồm sáu bang và một số lãnh thổ với tổng dân số vào khoảng 23,1 triệu người.

Với lịch sử non trẻ chỉ hơn 100 năm, với hơn 100 dân tộc đa văn hóa, nước Australia giờ đã trở thành một đất nước giàu mạnh, xây dựng được một nơi có đời sống tốt nhất thế giới, xuất khẩu hầu hết các mặt hàng quan trọng kể cả dịch vụ giáo dục. Với mục tiêu ban đầu là tự đảm bảo nguồn lương thực cho người dân Australia, Chính phủ đã thực sự đầu tư vào việc phát triển ngành nông nghiệp Australia cho dù diện tích đất có thể canh tác được của

Australia chỉ chiếm 1% tổng diện tích lục địa Australia (tổng diện tích Australia là 768 triệu héc ta) do chỉ có vùng ven biển là có lượng mưa tương đối tốt. Hiện nước Australia có 18 triệu héc ta trồng trọt và 28 triệu héc ta đồng cỏ trong đó chỉ có 4 triệu héc ta là thực sự có lượng nước đầy đủ.

Lực lượng lao động chính thức trong lĩnh vực nông nghiệp của Australia là 400.000 người, chiếm 4% lực lượng lao động của toàn nước Australia (vào khoảng 10 triệu người) nhưng nước Australia có chỉ số tự cung cao nhất thế giới (nông nghiệp Mỹ có kim ngạch xuất khẩu nông sản đứng đầu thế giới nhưng chỉ số tự cung tự cấp lại thấp hơn Australia), cụ thể là tính trung bình một nông dân Australia có thể nuôi 190 người. Sản phẩm nông nghiệp chính của Australia là lúa mì, lúa mạch, mía, hoa quả, gia súc Australia, cừu, gia cầm.

Nền nông nghiệp Australia cung cấp nông sản đầy đủ cho thị trường nội địa và xuất khẩu 80% tổng sản lượng, thu nhập của mỗi người nông dân Australia lên đến 100.000 USD/năm, cao hơn so với GDP bình quân đầu người của Australia (60.000 USD/năm).

Australia là một quốc gia có đất rộng người thưa, ít mưa, tình trạng khô hạn xảy ra thường xuyên, Australia không có một ngành nghề nào gọi là truyền thống, kể cả nông nghiệp – vốn là ngành nghề cổ xưa nhất của loài người. Cho nên có thể nói tất cả các cây, con và

công nghệ sản xuất hiện đang sử dụng trong nông nghiệp Australia hiện nay đều có nguồn gốc nhập khẩu. Chính vì vậy, để phát huy tối đa hiệu quả của việc nhập khẩu trong việc phát triển nông nghiệp, Chính phủ Australia đã cho xây dựng các Trung tâm nghiên cứu để nhập khẩu giống và công nghệ, kiểm chứng, ứng dụng đại trà và thực hiện tiếp thu công nghệ. Để hỗ trợ hoạt động của các trung tâm này, Chính phủ Australia đã thành lập Hội đồng Nghiên cứu Australia nhằm xây dựng chiến lược và cung cấp kinh phí cho các công trình nghiên cứu khoa học. Hội đồng này đưa ra danh sách những hạng mục ưu tiên có lợi cho quốc gia và đòi hỏi các nhà nghiên cứu phải lập dự án theo sát danh sách ưu tiên này nếu muốn nhận được tiền tài trợ cho việc nghiên cứu.

Đặc biệt hơn, đối với những lĩnh vực mà chính phủ xác định là thực sự cấp thiết đến sự phát triển của nền nông nghiệp, Chính phủ Australia thành lập các Trung tâm chuyên ngành hay còn gọi là Trung tâm ưu tú (Centre of Excellence) để nghiên cứu, cải thiện, ứng dụng và chuyển giao từ kiến thức công nghệ cho nông dân. Bộ Nông nghiệp Australia đã xây dựng 11 Trung tâm như vậy đều khắp trong bang, mỗi Trung tâm phụ trách một ngành hàng nông nghiệp đặc biệt trên một vùng sinh thái thích hợp để giải quyết dứt điểm những khó khăn của vùng đó.

Ví dụ như vùng lục địa Narrabri miền tây bắc Australia có khí hậu khô, nóng nên có Trung tâm chuyên về ngành bông vải và cải dầu, vùng miền bắc gần duyên hải vùng Armidale có khí hậu khô nhưng mát mẻ nên có trung tâm về ngành bò thịt, vùng miền trung duyên hải Gosford có khí hậu ôn hoà, gần Sydney nên có Trung tâm Tiếp thị và ngành Làm vườn nhà kính, vùng lục địa Yanco phía tây nam có khí hậu khô, nóng, nhiều ánh sáng nên có Trung tâm Lúa gạo và tưới tiêu

Việc vận hành các trung tâm này đã giúp Bộ Nông nghiệp Australia giải quyết kịp thời các vấn đề theo từng loại nông sản. Các quy trình sản xuất tốt nhất trên thế giới được nhập vào Australia qua các trung tâm này, ví dụ như Quy trình chăm sóc rau quả tươi sạch dành cho việc sản xuất rau quả (được gọi là Fresh care), Quy trình sản xuất thịt tươi sống (được gọi là Cattle Care), Quy trình sản xuất ngũ cốc (được gọi là Grain Care), qua đó, Australia đã có được thương hiệu về an toàn vệ sinh thực phẩm, gia tăng sức cạnh tranh cho xuất khẩu.

Theo như số liệu của Cục Kinh tế, khoa học nông nghiệp và nguồn lợi Australia (Abarres), giá trị sản lượng nông nghiệp Australia đạt 43 tỷ đô la Mỹ, tương đương với 3% GDP vào năm 2013. Riêng về sản lượng lúa của bang New South Wales (là bang sản xuất 99% sản lượng lúa của Australia) từ tháng 04/2014 đến tháng 03/2015 đạt 894.000 tấn trên diện tích gieo cấy 90.000 héc ta, tương đương với năng suất là 9,89 tấn/héc ta (năng suất lúa của toàn Việt Nam đạt 6,6 tấn/héc ta vào năm 2014).

Nền nông nghiệp Australia được quản lý dưới hình thức nông trại, với khoảng 130.000 nông trại trên diện tích 46 triệu héc ta, trung bình một nông trại có diện tích 354 héc ta. Chính sách của chính phủ Australia là xây dựng một nền nông nghiệp vì nông dân, vậy nên Chính phủ giảm tối đa những điều luật, quy định bắt buộc đối với nông dân như các quy định về thuế hay hải quan, đồng thời đưa ra những chính sách hữu hiệu giúp đỡ nông dân ổn định trong sản xuất, tránh hiện tượng bỏ đất lên các thành phố lớn, đồng thời nâng cao năng suất lao động và khả năng cạnh tranh.

Vào năm 1997, Australia thực hiện chương trình **“Một nền nông nghiệp Australia tiên tiến”** và hướng đến xuất khẩu với mục đích nâng cao thu nhập cho nông dân và nâng cao sức cạnh tranh quốc tế cho nông dân. Đặc điểm nội bật của chương trình này như sau:

- Hỗ trợ tài chính cho nông dân trong các chương trình giáo dục và đào tạo về kỹ năng quản lý tài nguyên thiên nhiên;
- Hỗ trợ nông dân thay đổi ngành nghề cho hợp với thay đổi trong thực tế;
- Hỗ trợ nông dân nâng cao kỹ năng về quản lý tài chính;
- Tư vấn cho nông dân tình hình tài chính trong và ngoài nước;
- Hỗ trợ tài chính cho nông dân về các dịch vụ tư vấn của chuyên gia, cũng như tổ chức các lớp tập huấn để nâng cao năng lực phát triển kỹ năng;
- Cung cấp thông tin giúp nông dân nắm vững biến động thị trường trong và ngoài nước.

Vào năm 2004, Chính phủ Australia đã thành lập một nhóm tư vấn xây dựng định hướng và chiến lược cho ngành nông nghiệp và thực phẩm, theo đó Chính phủ điều chỉnh các chính sách và đưa ra các giải pháp về:

- Nâng cao khả năng đáp ứng của nông dân trước các yêu cầu mới của thị trường và chuỗi cung ứng;
- Giúp nông dân nâng cao năng lực cạnh tranh;
- Hỗ trợ nông dân về kỹ năng quản lý tài nguyên thiên nhiên;
- Bảo đảm môi trường kinh doanh tốt nhất, thông thoáng nhất để các doanh nghiệp tự do hoạt động, tăng mạnh sức cạnh tranh

Xét về mặt bằng chung, nông dân Australia có trình độ giáo dục cao, khoảng 31% có bằng đại học hoặc cao đẳng (trung bình toàn quốc 52%). Các chính sách đầu tư vào nông dân Australia có thể tóm lại theo ba mục chính, đó là:

- Nông dân Australia là chủ thể của nền nông nghiệp Australia, thể hiện trên thực tế đối với các chính sách này là việc một hộ nông dân Australia được cấp giấy phép sở hữu diện tích đất rất lớn chứ không phải được thuê lại đất của Nhà nước và Nhà nước sẽ xem xét lại tình trạng cho thuê đất sau một thời gian.
- Nông dân Australia sản xuất theo chuỗi giá trị và phân phối theo chuỗi cung ứng, thể hiện ở điểm các mặt hàng nông nghiệp Australia được đóng gói bao bì đầy đủ với nhãn hiệu “*made in Australia*” có mặt trên toàn thế giới.
- Nông dân Australia áp dụng hiệu quả các công nghệ hiện đại bao gồm các máy móc và kỹ thuật công nghệ hiện đại trong sản xuất nông nghiệp. Tại các cánh đồng rộng ngút tầm mắt, những máy cày, máy hái không cần người lái được sử dụng rộng rãi. Đồng thời, nông dân Australia biết cách dùng hệ thống vệ tinh để định vị đường cày cho máy cày qua các thiết bị điện toán tính toán chính xác.

Nói tóm lại, với các chính sách hữu hiệu của Chính phủ, Australia đã thành công không chỉ trong vấn đề tự cung tự cấp nguồn lương thực cho người dân trong nước mà còn xuất khẩu các sản phẩm nông nghiệp sang các nước trên toàn thế giới, nổi bật nhất là các sản phẩm gồm thịt bò, ngũ cốc, hoa quả, sữa và các sản phẩm thuộc sữa, rượu nho, lông cừu, bông vải, đường.

Mặc dù liên bang Australia mới được thành lập vào năm 1901, tính đến nay mới được 114 năm, nhưng Australia đã được tạp chí The Economist bình chọn đứng thứ 6 trên toàn thế giới về chỉ số chất lượng cuộc sống vào năm 2005, được Liên Hiệp Quốc xếp hạng ba về

chỉ số phát triển con người vào năm 2007. Nước Australia còn nắm giữ một kỷ lục chưa có nước nào có, đó là hầu hết các thành phố lớn của Australia đều nằm trong “top 10” những thành phố có đời sống tốt nhất thế giới: Melbourne (thứ 2), Perth (thứ 4), Adelaide (thứ 7) và Sydney (thứ 9).

Nhật Hạ tổng hợp